

दाठावंसो

॥ नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स ॥

१. विसारदं वादपथाति वत्तिनं,
तिलोकपज्जोतमसय्हसाहिनं ।
असेस जेय्यावरणप्पहायिनं,
नमामि सत्थारमनन्तगोचरं ॥
२. तिलोक नाथप्पभवं भयापहं,
विसुद्धविज्जाचरणेहि सेवितं ।
पपञ्च संयोजनबन्धनच्छिदं,
नमामि धम्मं निपुणं सुदुद्दसं ॥
३. पसादमत्तेन'पि यत्थ पाणिनो,
फूसन्ति दुक्खक्खयमच्चुतं पदं ।
तमाहुण्यं सुसमाहितिन्द्रियं,
नमामि सङ्गं मुनिराजसावकं ॥
४. विभुसयं काळकनागरन्व यं,
परक्कमो कारुणिको चमूपति ।
गवेसमानो जिनसासनस्स यो,
विरूळ्हमत्थञ्च जनस्स पत्थयं ॥
५. सुधामयूखामल पण्डुवंसजं,
विरूळ्हसद्धं मुनिराजसासने ।
पियं वदं नीतिपथानुवत्तिनिं,
सदा पजानं जनिकं'व मातरं ॥
६. पियं परक्कन्तिभुजस्स राजिनो,
महेसि मच्चुन्नतखुद्धिसम्पदं ।
विधाय लीलावतिमिच्छित्तत्थदं,
असेस लङ्कातलरज्जलक्खियं ॥
७. कुमारमाराधितसाधुमन्तिनं,
महादयं पण्डुनरिन्द वंसजं ।
विधाय सद्धं मधुरिन्दनामकं,

सुसिक्खीतं पावचने कलासु च ॥

८. नरिन्दसुञ्जं सुचिरं तिसीहळं,
इतिप्पतीतं अयसं अपानुदि ।
चिरं पणीतेन च चिवरादिना,
सुसञ्जते संयमिनो अतप्पयि ॥
९. चिरट्ठितं पावचनस्स इच्छता,
कतञ्जुना विक्कम बुद्धिसालिना ।
सतीमता चन्दिम बन्धुकित्तिना,
सगारवं तेनं भीयाचितो अहं ॥
१०. सदेस भासाय कवीहि सीहळे,
कतम्पि वंसं जिनदन्तधातुया ।
निरुत्तिया मागधिकाय बुद्धिया,
करोमि दीपन्तरवासिनं अपि ॥
११. जीनोयमिद्धे अमरव्हये पुरे,
कदाचि हुत्वान सुमेधनामको ।
सवेदवेदङ्गविभागकोविदो,
महद्धने विप्पकुलम्हि माणवो ॥
१२. अहज्झि जातिव्यसनेन पीळितो,
जराभिभुतो मरणेन ओत्थटो ।
सिवं पदं जातिजरादिनिस्सटं,
गवेसयिस्संति रहो विचिन्तिय ॥
१३. अनेकसङ्खं धनधञ्जसम्पदं,
पतिट्ठपेत्वा कपणोसि दुच्चजं ।
अनप्पके पेमभरानुबन्धिनो,
विहाय मित्ते च सुतेच बन्धवे ॥
१४. पहाय कामे निखिले मनोरमे,
घराभिनिक्खम्म हिमाचलन्तिके ।
महीधरं धम्मिकनाम विस्सुतं,
उपेच्च नानातरुराजिभुसितं ॥

१५. मनोनुकूले सुरराजनिम्मीते,
असम्मिगानं अगतिमिह अस्समे ।
निवत्तचीरो अजिनक्खिपं वहं,
जटाधरो तापस वेसमग्गही ॥
१६. सुसज्जतत्तोपरिवारि तिन्द्रियो,
फलाफलादीहि पवत्तयं तनुं ।
गतो अभिज्जासु च पारमि वसी,
तहिं समापत्ति सुखं अविन्दि सो ॥
१७. सुसज्जिते रम्मपुराधिवासिना,
महाजनेन'त्तमनेन अज्जसे ।
पथप्पदेसे अभियन्तमत्तनो,
अनिट्ठितेयेव सुमेध तापसो ॥
१८. अगाधजेय्योदधीपारदस्सिनं,
भवन्तगुं निब्बनथं विनायकं ।
अनेकखीणासवलक्खसेवितं,
कदा चि दीपङ्करबुद्धमदस ॥
१९. ततो ससङ्गस्स तिलोकभत्तुनो,
परिच्चजित्वान तनुम्पि जीवितं ।
पसारयित्वान जटाजिनादिकं,
विधाय सेतुं तनुमेव पल्लले ॥
२०. अनक्कमित्वा कललं महादये,
सभिक्खुको गच्चतु पिट्ठिया इति ।
अधिट्ठित्वान निपन्नको तहिं,
अनाथ मेतं तिभवं समेक्खिय ॥
२१. दयाय सज्जोदितमानसो जने,
भवण्णवा उद्धरितुं दुखद्धिते ।
अकासि सम्बोधिपदस्स पत्तिया,
महाभिनीहारमुदग्गविक्कमो ॥
२२. अथो विदित्वा वसिनो तमासयं,
अदासि सो व्याकरणं महामुनि ।

ततो पुरं तम्हि तथागते गते,
सयंवसी सम्मसि पारमिगुणे ॥

२३. ततो च कप्पानमलीनविक्कमो,
असंखिये सो चतुरो सलक्खके ।
तहिं तहिं जातिसु बोधिपाचने,
विसुद्धसम्भारगुणे अपूरयि ।
अथाभिजातो तुसिते महायसो,
विसुद्धसम्बोधिपदोपलद्धिया ।
उदिक्खमानो समयं दयाधनो,
चिरं विभुतिं अनुभोसि सब्बसो ॥

२५. सहस्ससङ्का दसचक्कवालतो,
समागतानेकसुराधिपादिहि ।
उदग्गुदग्गेहि जिनत्तपत्तिया,
सगारवं सो अभिगम्म याचितो ॥

२६. ततो चवित्वा कपिळक्खये पुरे,
सदा सतो सक्ककुलेककेतुनो ।
अहोसि सुद्धोदनभुमिभत्तुनो,
महादिमायाय महेसिया सुतो ॥

२७. विजातमत्तो'व वसुन्धराय सो,
पतिट्ठहित्वान दिसा विलोकयी ।
तदा अहेसुं विवटङ्गना दिसा,
अपूजयुं तत्थ च देवमानुसा ॥

२८. आधारयुं आतपवारणादिकं,
अदिस्समानाव नभम्भि देवता ।
पदानि सो सत्त च उत्तरामुखो,
उपेच्च निच्छारयि वाचमासभिं ॥

२९. यथत्थसिद्धत्तकुमारनामको,
महब्बलो योब्बनहारिविग्गहो ।
उत्तुत्तयानुच्छविकेसु तीसु सो,
नुभोसि पासादवरेसु सम्पदं ॥

३०. कदाचि उय्यानपथे जराहतं,
तथातुरं कालकतञ्च संयमिं ।
कमेन दिस्वान विरत्तमानसो,
भवेसु सो पब्बजितुं अकामयि ॥
३१. सपुप्फदीपादीकरेहि रत्तियं,
पुरक्खतो सो तिदिवाधिवासिहि ।
सछन्नको कन्तकवाजियानतो,
ततो महाकारुणिको भिनिक्खमि ॥
३२. कमेन पत्त्वान अनोममापगं,
सुधोतमुत्ताफलहारिसेकते ।
पतिट्ठित्वा वरमोळिबन्धनं,
सितासिलूनं गगने समुक्खिपी ॥
३३. पटिग्गहेत्वा तिदसानमिस्सरो,
सुवण्णचङ्कोटवरेण तं तदा ।
तियोजनं नीलमणीहि चेतियं,
अकासि चूळामणिमत्तनो पुरे ॥
३४. ततो घटीकारसरोजयोनिना,
समाहटं धारयी चीवरादिकं ।
अथो सकं वत्थयुगं नभत्थले,
पसत्थवेसग्गहणो समुक्खिपी ॥
३५. पटिग्गहेत्वान तमम्बुजासनो,
महिद्धिको भत्तिभरेण चोदितो ।
सके भवे द्वादसयोजनं अका,
मणीहि नीलादिहि दुस्सचेतियं ॥
३६. सुसञ्जतत्तो सतिमा जितिन्द्रियो,
विनीतवेसो रसगेधवज्जितो ।
छहायनानेव अनोमविक्कमो,
महापधानं पदहित्थ दुक्करं ॥
३७. विसाखमासस्सथ पुण्णमासियं,
उपेच्च मूलं सहजाय बोधिया ।

तिणासने चुद्धसहत्थसम्मिते,
अधिद्वहित्वा वीरियं निसज्जि सो ॥

३८. अवत्थरन्तिं वसुधंच अम्बरं,
विरूपवेसग्गहणेन भिंसनं ।
पकम्पयन्तो सधराधरं महिं,
जिनो पदोसेजिनि मारवाहिणिं ॥

३९. सुरासुरब्रह्मगणेहि सज्जिते,
जगत्तये पुप्फमयगधिकादिना ।
पवत्तमाने सुरदुन्दुभिस्सरे,
अबुज्झिबोधिं रजनीपरिक्खये ॥

४०. तदा पकम्पिंसु ससेलकानना,
सहस्ससंखा दसलोकधातुयो ।
अगज्जि सो लोणपयोधि साधुतं,
महावभासो भुवनेसु पत्थरी ॥

४१. लभिंसु अन्धा विमले विलोचने,
सुणिंसु सद्दे बधिरापि जातिया ।
लपिंसु मूगा वचनेन वग्गुना,
चरिंसु खेलं पदसां व पङ्गुला ॥

४२. भविंसु खुज्जा उजुसोम्मविग्गहा,
सिखीं पि निब्बायि अवीचिआदिसु ।
अपागमुं बन्धनतो पि जन्तवो,
खुदादिकं पेतभवा अपक्कमी ॥

४३. समिंसु रोगव्यसनानि पाणिनं,
भयं तिरच्चानगते न पीळयी ।
जना अहेसुं सखिला पियंवदा,
पवत्तयुं कोञ्चनदं मतङ्गजा ॥

४४. हया च हेसिंसु पहट्टमानसा,
नदिंसु सब्बा सयमेव दुन्दुभी ।
रविंसु देहाभरणानि पाणिनं,
दिसा पसीदिंसु समा समन्ततो ॥

४५. पवायि मन्दो सुखसीतमारुतो,
पवस्सि मेघो'पि अकालसम्भवो ।
जहिंसु आकासगतिं विहङ्गमा,
महिं समुभिज्जजलं समुट्ठही ॥

४६. असन्दमाना'व ठिता सवन्तियो,
नभे विरोचिंसु असेसजोतियो ।
भवा अहेसुं विवटा समन्ततो,
जनस्स नासुं वचनूपपत्तियो ॥

४७. समेक्खतं नावरणा नगादयो,
पवायि गन्धो अपि दिब्बसम्मतो ।
दुमा अहेसुं फलपुप्फ धारिनो,
अहोसि छन्नो कमलेहि अण्णवो ॥

४८. थलेसु तोयेसु च पुप्फमानका,
विचित्तपुप्फा विकसिंसु सब्बथा ।
निरन्तरं पुप्फसुगन्धवुट्ठिया,
अहोसि सब्बं वसुधम्बरन्नरं ॥

४९. निसज्ज पल्लङ्कवरे तहिं जिनो,
सुखं समापत्तिविहारसम्भवं ।
ततो'नुभोन्तो सुचिराभिपत्थितं,
दिनानि सत्तेव अतिक्कमापयी ॥

५०. समुप्पत्तित्वा गगणङ्गनं ततो,
पदस्सयित्वा यमकं महामुनि ।
सपाटिहीरं तिदिवाधिवासिनं,
जिनत्तने संसयितं निराकरि ॥

५१. अथोतरित्वान जयासनस्स सो,
ठितो'व पुब्बुत्तरकण्णनिस्सितो ।
दिनानि सत्तानिमिसेन चक्खुना,
तमासनं बोधितरुंच'पूजयि ॥

५२. अथ'न्तराळे मणिचङ्कमे जिनो,
ठितप्पदेसस्स च आसनस्स च ।

महारहे देववराभिनिम्मिटे,
दिनानि सत्तेव अकासि वङ्कमं ॥

५३. ततो दिसायं अपराय बोधिया,
उपाविसित्वा रतनालये जिनो ।
समन्तपट्टाननयं विचिन्तयं,
दिनानि सत्तेव सवीतिनामयि ॥

५४. विनिगगतो सत्थुसरीरतो तदा,
जुतिप्पबन्धो पटिबन्धवज्जितो ।
पमाणसुञ्जासु च लोकधातुसु,
समन्ततो उद्धमधो च पत्थरी ॥

५५. वटस्स मूले अजपालसज्जिनो,
सुखं फुसन्तो पविवेकसम्भवं ।
विनायको सत्त विहासि वासरे,
अनन्तदस्सी सुरराजपूजितो ॥

५६. विहासि मूले मुचलिन्दसाखिनो,
निसज्ज भोगावलिमन्दिरोदरे ।
विकिण्णपुप्फे मुचलिन्दभोगिनो,
समाधिना वासरसत्तकं जिनो ॥

५७. दुमे'पि राजायतने समाधिना,
विहासि रत्तिन्दिव सत्तकं मुनि ।
सहस्सनेत्तो अथ दन्तपोणकं,
मुखोदकज्वापि अदासि सत्थुनो ॥

५८. ततो महाराजवरेहि आभतं,
सिलामयं पत्त चतुक्कमेककं ।
विधाय मत्थं मधुपिण्डिकं तहिं,
पटिग्गहेत्वान सवाणिजाहटा ॥

५९. कतन्नकिच्चो सरणेषु ते उभो,
पतिट्ठपेत्वान तपस्सुभल्लिके ।
अदासि तेसं अभिपूजितुं सकं,
परामसित्वान सिरं सिरोरुहे ॥

६०. वटस्समुले अजपालसज्जिनो,
सहम्पतीब्रह्मवरेन याचितो ।
जनस्स कातुं वरधम्मसङ्गहं,
अगच्छि बाराणसिमैकको मुनि ॥
६१. गन्त्वा सो धम्मराजा वनमिसिपतनं सज्जतानं निकेतं,
पल्लङ्कस्मिं निसिन्नो तहिमविचलितट्टानसम्पादितम्हि ।
आसाळ्हे पुण्णमायं सितरुचिरुचिया जोतिते चक्कवाळे,
देवब्रह्मादिकानं दुरितमलहरं वत्तयि धम्मचक्कं ॥
६२. सुत्वा सद्धम्ममगं तिभूवनकुहराभोगवित्थारिकं तं,
अज्जाकोण्डज्जनामद्विजमुनिपमुखाट्टारसब्रह्मकोटी ।
अज्जासुं मगगधम्मं परिमितरहिते चक्कवाळे उळारो,
ओभासो पातुभुतो सपदि बहुविधं आसि अच्छेरकज्ज ॥
- पठमो परिच्छेदो ।
६३. ततो पट्ठाय सो सत्था विनेन्तो देवमानुसे,
बोधितो फुस्समासम्हि नवमे पुण्णमासियं ॥
६४. लङ्कमागम्म गङ्गाय तीरे योजनवित्थते,
महानागवनुय्याने आयामेन तियोजने ॥
६५. यक्खानं समितिं गन्त्वा ठत्त्वान गगने तहिं ।
वातन्धकारवुट्ठिहि कत्वा यक्खे भयदिते ॥
६६. लद्धाभयेहि यक्खेहि तेहि दिन्नाय भुमिया ।
चम्मखण्डं पसारेत्वा निसीदित्वान तङ्खणे ॥
६७. चम्मखण्डं पदित्तगि जालामालासमाकुलं ।
इद्धिया वड्ढयित्वान याव सिन्धुं समन्ततो ॥
६८. जवेन सिन्धुवेलाय रासिभुते निसाचरे ।
गिरिदीपमिधानेत्वा पतिट्ठापेसि ते तहिं ॥
६९. देसयित्वा जिनो धम्मं तदा देवसमागमे ।
बहुन्नं पाणकोटीनं धम्माभिसमयं अका ॥

७०. महासुमनदेवस्स सेले सुमनकूटके ।
दत्त्वा नमस्सितुं केसे अगा जेतवनं जिनो ॥
७१. पतिट्ठपेत्वा ते सत्थु निसिन्नासनभूमियं ।
इन्दनीलमयं थूपं करित्वा सो अपूजयि ॥
७२. निस्साय मणिपल्लङ्कं पब्बतण्णववासिनो ।
दिस्वा युद्धत्थिके नागे चूळोदर महोदरे ॥
७३. बोधितो पञ्चमे वस्से चित्तमासे महामुनि ।
उपोसथे कालपक्खे नागदीपमुपागमी ॥
७४. तदा समिद्धिसुमनो देवो जेतवने ठितं ।
अत्तनो भवनंयेव राजायतनपादपं ॥
७५. इन्दनीलद्विकूटं'व गहेत्वातुट्ठमानसो ।
धारयित्वा सहागज्जि छत्तं कत्त्वान सत्थुनो ॥
७६. उभिन्नं नागराजूनं वत्तमाने महाहवे ।
निसिन्नो गगने नाथो मापयित्थ महातमं ॥
७७. आलोकं दस्सयित्वाथ अस्सासेत्त्वान भोगिनो ।
सामगिकरणं धम्मं अभासि पुरिसासभो ॥
७८. असीतिकोटियो नागा अचलम्बुधिवासिनो ।
पतिट्ठहिंसु मुदिता सीलेसु सरणेषु च ॥
७९. दत्त्वान मणिपल्लङ्कं सत्थुनो भुजगाधिपा ।
तत्थासीनं महावीरं अन्नपानेहि तप्पयुं ॥
८०. पतिट्ठपेत्वा सो तत्थ राजायतनपादपं ।
पल्लङ्कं तज्ज नागानं अदासि अभिपूजितुं ॥
८१. बोधितो अट्ठमे वस्से वेसाखे पुण्णमासियं ।
मणिअक्खिकनामेन नागिन्देन निमन्तितो ॥
८२. नागराजस्स तस्सेव भवनं साधु सज्जीतं ।
कल्याणियं पञ्चभिक्खू सतेहि सह आगमि ॥

८३. कल्याणिचेतियट्टाने कते रतन मण्डपे ।
महारहमि पल्लङ्गे उपाविसि नरासभो ॥
८४. दिब्बेहि खज्जभोज्जेहि ससङ्गं लोकनायकं ।
सन्तप्पेसि फणिन्दो सो भुजङ्गेहि पुरक्खतो ॥
८५. देसयित्वान सद्धम्मं सग्गमोक्खसुखावहं ।
सो सत्था सुमने कूटे दस्सेसि पदलज्जनं ॥
८६. ततो पब्बतपादमि ससङ्गो सो विनायको ।
दिवाविहारं कत्त्वान दीघवापिं उपागमि ॥
८७. थूपट्टाने तहिं बुद्धो ससङ्गो भिनिसीदिय ।
समापत्ति समुबभुतं अविन्दि असमं सुखं ॥
८८. महाबोधितरुट्टाने समाधिं अप्पयि जिनो ।
महाथूपप्पदेसे च विहरित्थ समाधिना ॥
८९. थूपाराममि थूपस्स ठाने ज्ञानसुखेन सो ।
संभिव्खुसङ्गो सम्बुद्धो मुहुत्तं वीतिनामयी ॥
९०. सिलाथुपप्पदेसमि ठत्वाकालाविदू मुनि ।
देवे समनुसासित्वा ततो जेतवनं अगा ॥
९१. अगिद्धो लाभसक्कारे असहमवमाननं ।
सहन्तो केवलं सब्ब लोकनित्थरणत्थिको ॥
९२. संवच्छरानि ठत्त्वान चत्ताळीसज्ज पज्ज च ।
देसयित्वान सुत्तादि नवङ्गं सत्थुसासनं ॥
९३. तारेत्वा भवकन्तारा जने सङ्ख्यातिवत्तिनो ।
बुद्धकिच्चानि सब्बानि निट्ठापेत्त्वान चक्खुमा ॥
९४. कुसिनारापुरे रज्जं मल्लानमुपवत्तने ।
सालवनमि यमकसालरुक्खानमन्तरे ॥
९५. महारहे सुपज्जत्ते मज्जे उत्तरसीसकं ।
निपन्नो सीहसेय्याय वेसाखे पुण्णमासियं ॥

१६. देसेत्वा पठमे यामे मल्लानं धम्ममुत्तमं ।
सुभदं मज्झिमे यामे पापेत्वा अमतं पदं ॥
१७. भिक्खु पच्छिमयाममि धम्मक्खन्धे असेसके ।
सङ्गह ओवदित्वान अप्पमाद पदेन च ॥
१८. पच्चुससमये ज्ञानसमापत्तिविहारतो ।
उट्ठाय परिनिब्बायि सेसोपादिविवज्जितो ॥
१९. महीकम्पादयो आसुं तदा अच्छरियावहा ।
पूजाविसेसा वत्तिसु देवमानुसका बहू ॥
१००. परिनिब्बाणसुत्तन्ते वुत्तानुक्कमतो पन ।
पूजाविसेसो विज्जेय्यो इच्छन्तेहि असेसतो ॥
१०१. अहतेहि च वत्थेहि वेठेत्वा पठमं जिनं ।
वेठयित्वान कप्पासपिचुना विहतेन च ॥
१०२. एवं पञ्चसतक्खत्तुं वेठयित्वान साधुकं ।
पक्खिपित्वा सुवण्णाय तेलपुण्णाय दोणिया ॥
१०३. वीसंहत्थसतुब्बेधं गन्धदारूहि सङ्कतं ।
आरोपयिंसु चितकं मल्लानं पमुखा तदा ॥
१०४. महाकस्सपथेरेन धम्मराजे अवन्दिते ।
चितकं मा जलित्थाति देवधिट्ठानतो पन ॥
१०५. पामोक्खा मल्लराजूनं वायमन्तोप'नेकधा ।
चितकं तं न सक्खिंसु गाहापेतुं हुतासनं ॥
१०६. महाकस्सपथेरेन अधिट्ठानेन अत्तनो ।
वत्थादीनि महादोणिं चितकञ्च महारहं ॥
१०७. द्विधा कत्त्वान निक्खम्म सकसीसे पतिट्ठिता ।
वन्दिता सत्थुनो पादा यथाट्ठाने पतिट्ठिता ॥
१०८. ततो देवानुभावेन पज्जलित्थ चितानलो ।
न मसि सत्थुदेहस्स दड्ढस्सासि न छारिका ॥

१०९. धातुयो अवसिस्सिंसु मुत्ताभा कञ्चनप्पभा ।
अदिट्ठानेन बुद्धस्स विप्पकिण्णा अनेकधा ॥
११०. उण्हीसं अक्खका द्वे च चतस्सो दन्तधातुयो ।
इच्चेता धातुयो सत्त विप्पकिण्णा न सत्थुनो ॥
१११. आकासतो पतित्वापि उगगन्त्वापि महीतला ।
समन्ता जलधारायो निब्बापेसुं चितानलं ॥
११२. थेरस्स सारिपुत्तस्स अन्तेवासि महिद्धिको ।
सरभुनामको थेरो पभिन्न पटिसम्भिदो ॥
११३. गीवाधातुं गहेत्वान चिततो महियङ्गणे ।
पतिट्ठपेत्वा थूपम्हि अका कञ्चुकचेतियं ॥
११४. खेमव्हयो कारुणिको खीणसंयोजनो मुनि ।
चितका तो ततो वामदाठाधातुं समग्गहि ॥
११५. अट्ठन्नमथ राजुनं धातुअत्थाय सत्थुनो ।
उप्पन्नं विग्गहं दोणो समेत्वान द्विजुत्तमो ॥
११६. कत्त्वान अट्ठ कोट्ठासे भाजेत्वा सेसधातुयो ।
अदासि अट्ठराजूनं तं तं नगरवासिनं ॥
११७. हट्ठतुट्ठा गहेत्वान धातुयो ता नराधिपा ।
गन्त्वा सके सके रट्ठे चेतियानि अकारयुं ॥
११८. एका दाठा सुरिन्देन एका गन्धारवासिहि ।
एका भुजङ्गराजूहि आसि सक्कतपूजिता ॥
११९. दन्तधातुं ततो खेमो अत्तना गहितं अदा ।
दन्तपुरे कलिङ्गस्स ब्रह्मदत्तस्स राजिनो ॥
१२०. देसयित्वान सो धम्मं भेत्वा सब्बा कुदिट्ठियो ।
राजानं तं पसादेसि अग्गम्भी रतनत्तये ॥
१२१. अज्झोगाळ्हो मुनिन्दस्स धम्मामतमहण्णवं ।
सो नरिन्दोपवाहेसि मलं मच्छरियादिकं ॥

- १२२.पावुस्सको यथा मेघो नाना रतनवस्सतो ।
दाळिद्वियनिदाघं सो निब्बापेसि नरुत्तमो ॥
- १२३.सुवण्णखचितालम्ब मुत्ताजालेहि सोभितं ।
कूटागारसताकीणं तरुणादिच्चसन्निभं ॥
- १२४.नानारतनसोभाय दुदिक्खं चक्खुमूसनं ।
यानं सग्गापवग्गस्स पसादातिसयावहं ॥
- १२५.कारयित्वान सो राजा दाठाधातुनिवेसनं ।
धातुपीठञ्च तत्थेव कारेत्वा रतनुज्जलं ॥
- १२६.तहिं समप्पयित्वान दाठाधातुं महेसिनो ।
पूजावत्थूहि पूजेसि रत्तिन्दिवमतन्दितो ॥
- १२७.इति सो सञ्चिनित्वान पुञ्जसम्भार सम्पदं ।
जहित्वा मानुसं देहं सग्गाकायमलङ्कुरि ॥
- १२८.अनुजातो ततो तस्स कासिराजव्हयो सुतो ।
रज्जं लद्धा अमच्चानं सोकसल्लमपानुदी ॥
- १२९.पुप्फगन्धादिना दन्तधातुं तमभिपूजिय ।
निच्चं मणिप्पदीपेहि जोतयि धातुमन्दिरं ॥
- १३०.इच्चेवमादिं सो राजा कत्वा कुसलसञ्चयं ।
जहित्वान निजं देहं देविन्दपुरमज्झगा ॥
- १३१.सुनन्दो नाम राजिन्दो आनन्दजननो सतं ।
तस्स त्रजो ततो आसि बुद्धसासनमामको ॥
- १३२.सम्मानेत्वान सो दन्तधातुं जेय्यन्तदस्सिनो ।
महता भक्तियोगेन अगा देवसहव्यतं ॥
- १३३.ततो परञ्च अज्जेपि बहवो वसुधाधिपा ।
दन्तधातुं मुनिन्दस्स कमेन अभिपूजयुं ॥
- १३४.गुहसीवव्हयो राजा दुरतिक्कम सासनो ।
ततो रज्जसिरिं पत्वा अनुगण्हि महाजनं ॥

- १३५.सपरत्थानभिज्जे सो लाभसक्कारलोलुपे ।
मायाविनो अविज्जन्धे निगन्ते समुपट्ठहि ॥
- १३६.वस्सारत्ते यथा चन्दो मोहक्खन्धेन आवटो ।
नासक्खी गुणरंसीहि जलितुं सो नरासभो ॥
- १३७.धम्ममग्गा अपेते'पि पविट्ठे दिट्ठिकाननं ।
तस्मिं साधुपथं अज्जे नातिवत्तिसु पाणिनो
- १३८.हेमतोरणमालाहि धजेहि कदलिहि च ।
पुप्फगधियेहि'नेकेहि सज्जेत्वा नागरा पुरं
- १३९.मङ्गलत्थुति घोसेहि नच्चगीतादिकेहि च ।
हेमरूपियपुप्फेहि गन्धचुण्णादिकेहि च ॥
- १४०.पूजेन्ता मुनिराजस्स दाठाधातुं कुदाचनं ।
अकंसु एकनिग्घोसं संवट्टम्बुधिसन्निभं ॥
- १४१.उग्घाटेत्वा नरिन्दो सो पासादे सिंहपज्जरं ।
पस्सन्तो जनमद्वक्खी पूजाविधिपरायणं ॥
- १४२.अथामच्चसभामजेत्थ राजा विम्भीत मानसो ।
कोतुहलाकुलो हुत्वा इदं वचनमब्रवी ॥
- १४३.अच्छेरकं किमेतन्नु कीदिसं पाटिहारियं ।
ममेतं नगरं कस्मा छणनिस्सितकं इति ॥
- १४४.ततो अमच्चो आचिक्खि मेधावी बुद्धमामको ।
राजिनो तस्स सम्बुद्धानुभावमविजानतो ॥
- १४५.सब्बाभिभुस्सबुद्धस्स तन्हासङ्कयदस्सिनो ।
एसा धातु महाराज खेमत्थेरेन आहटा ॥
- १४६.तं धातुं पूजयित्वान राजानो पुब्बका इध ।
कल्याणमित्ते निस्साय देवकायमुपागमुं ॥
- १४७.नागरापि इमे सब्बे सम्पराय सुकत्थिका ।
पूजयन्ति समागम्म धातुं तं सत्थुनो इति ॥

१४८. तस्सामच्चस्स सो राजा सुत्वा धम्मं सुभासितं ।
दुल्लब्धीमलमुज्झित्वा पसीदि रतनत्तये ॥
१४९. धातुपूजं करोन्तो सो राजा अच्छरिया वहं ।
तित्थिये दुम्मने कासि सुमने चेतरे जने ॥
१५०. इमे अहिरिका सब्बे सद्धादिगुणवज्जिता ।
थद्धा सठा च दुप्पज्जा सग्गमोक्खविबन्धका ॥
१५१. इति सो चिन्तयित्वान गुहसीवो नराधिपो ।
पब्बाजेसि सका रट्ठा निगण्ठे ते असेसके ॥
१५२. ततो निगण्ठा सब्बे पि घतसित्तानला यथा ।
कोधगिजलिता गच्छुं पुरं पाटलिपुत्तकं ॥
१५३. तत्थ राजा महातेजो जम्बुदीपस्स इस्सरो ।
पण्डुनामो तदा आसि अनन्तबलवाहणो ॥
१५४. क्रोधन्थाथ निगण्ठा ते सब्बे पेसुज्जकारका ।
उपसङ्कम्म राजानं इदं वचनमब्रवूं ॥
१५५. सब्बदेवमनुस्सेहि वन्दनीये महिद्विके ।
सिवब्रह्मादयो देवे निच्चं तुम्हे नमस्सथ ॥
१५६. तुय्हं सामन्तभूपालो गुहसीवो पनाधुना ।
निन्दन्नो तादिसे देवे छवट्ठिं वन्दते इति ॥
१५७. सुत्वान वचनं तेसं राजा कोधवसानुगो ।
सूरं सामन्तभूपालं चित्तयानमथ ब्रवी ॥
१५८. कलिङ्गरट्ठं गन्त्वान गुहसीवमिधानय ।
पूजितं तं छवट्ठिज्ज तेन रत्तिन्दिवं इति ॥
१५९. चित्तयानो ततो राजा महतिं चतुरङ्गिनिं ।
सन्नयहित्वा सकं सेनं पुरा तम्हाभिनिक्खमि ॥
१६०. गन्त्वान सो महीपालो सेनङ्गेहि पुरक्खतो ।
दन्तपुरस्साविदूरे खन्धावारं निवेसयि ॥

१६१. सुत्वा आगमनं तस्स कलिङ्गो सो महिपति ।
गजिन्दपाभतादिहि तं तोसेसि नराधिपं ॥
१६२. हितज्झासयतं जत्वा गुहसीवस्स राजिनो ।
दन्तपुरं चित्तयानो सद्धिं सेनाय पाविसि ॥
१६३. पाकारगोपुरट्टालपासादगधिकचित्तितं ।
दानसालाहि सो राजा समिद्धं पुरमदस ॥
१६४. ततो सो सुमनो गन्त्वा पविट्ठो राजमन्दिरं ।
गुहसीवस्स आचिक्खि पण्डुराजस्स सासनं ॥
१६५. सुत्वान सासनं तस्स दारुणं दुरतिक्कमं ।
पसन्नमुखवण्णो व चित्तयानं समब्रवी ॥
१६६. सब्बलोकहितत्थाय मंसनेत्तादिदानतो ।
अनप्पकप्पे सम्भारे सम्भरित्वा अतन्दितो ॥
१६७. जेत्वा नमुचिनो सेनं पत्वा सब्बासवक्खयं ।
अनावरणजाणेन सब्बधम्मेषु पारगु ॥
१६८. दिट्ठधम्मसुकस्सादं अगणेत्वान अत्तनो ।
धम्मनावाय तारेसि जनतं यो भवण्णवा ॥
१६९. देवातिदेवं तं बुद्धं सरणं सब्बपाणिनं ।
जनो हि अवजानन्तो अब्बा सो वज्जितो इति ॥
१७०. इच्चेवमादिं सुत्वान सो राजा सत्थुवण्णनं ।
आनन्दस्सुप्पबन्धेहि पवेदेसि पसन्नतं ॥
१७१. गुहसीवो पसन्नं तं चित्तयानं उदिक्खिय ।
तेन सद्धिं महग्घं तं अगमा धातुमन्दिरं ॥
१७२. हरिचन्दनसम्भुतं द्वारबाहादिकेहि च ।
पवाळवाळमालाहि लम्बमुत्तालताहि च ॥
१७३. इन्दनीलकवाटेहि मणिकिङ्किणिकाहि च ।
सोवण्णकण्णमालाहि सोभितं मणिथूपिकं ॥

- १७४ उच्चं वेलुरियुब्भासि छदनं मकराकुलं ।
धातुमन्दिरमद्विख रतनुज्जल पीठकं ॥
- १७५ ततो सेतातपत्तस्स हेट्ठा रतनचित्तिंतं ।
दिस्वा धातुकरन्दञ्च तुट्ठो विम्भयमज्झगा ॥
- १७६ ततो कलिङ्गनाथो सो विवरित्वा करण्डकं ।
महीतले निहन्त्वा न दक्खिणं जानुमण्डलं ॥
- १७७ अज्जलिं पग्गहेत्वा न गुणे दसबलादिके ।
सरित्वा बुद्धसेट्ठस्स अकासि अभियाचनं ॥
- १७८ गण्डम्बरुक्खमूलमिह तया तित्थीयमदने ।
यमकं दस्सयन्तेन पाटिहारियमम्भुतं ॥
- १७९ पुब्बकायादिनिक्खन्तजलानलसमाकुलं ।
चक्कवाळङ्गणं कत्वा जना सब्बे पसादिता ॥
- १८० देसेत्वा न तयो मासे अभिधम्मं सुधासिनं ।
नगरं ओतरन्तेन सङ्कस्सं तावतिसतो ॥
- १८१ छत्तवामरसङ्घादिगाहकेहि अनेकधा ।
ब्रह्मदेवासुरादीहि पूजितेन तया पन ॥
- १८२ ठत्वा न मणिसोपाणे विस्सकम्माभिनिम्मिते ।
लोकविवरणं नाम दस्सितं पाटिहारियं ॥
- १८३ तथानेकेसु ठानेसु मुनिराज तयापुन ।
बहूनि पाटिहिरानि दस्सितानि सयम्भुना ॥
- १८४ पाटिहारियमज्जापि सग्गमोक्खसुखावहं ।
पस्सन्तानं मनुस्सानं दस्सनीयं तया इति ॥
- १८५ अब्भुगन्त्वा गगण कुहरं चन्दलेखाभिरामा,
विस्सज्जेन्ति रजत धवला रंसियो दन्तधातु ।
धूपायन्ति सपदि बहुधा पज्जलन्ती मुहुत्तं,
निब्बायन्ती नयनसुभगं पाटिहीरं अकासि ॥

१८६.अच्छेरं तं परम रुचिरं चित्तयानो नरिन्दो,
 दिस्वा हट्टो चिरपरिचितं दिट्ठिजालं जहित्वा ।
 गन्त्वा बुद्धं सरणमसमं सब्बसेणीहि सद्धिं,
 अगं पुज्जं पसवि बहुधा धातुसम्माननाय ॥

दुतियो परिच्छेदो

१८७.ततो कलिङ्गाधिपतिस्स तस्ससोचित्तयानोपरमप्पतीतो ।
 तं सासनं पण्डुनराधिपस्स जापेसि धीरो दुरतिक्कमं'ति ॥

१८८.राजाततो दन्तपुरं धजेहि पुप्फेहि धूपेहि च तोरणेहि ।
 अलङ्कारित्वान महावितान निवारितादिच्चमरीचिजालं ॥

१८९.अस्सुप्पबन्धावुतलोचनेहि पुरक्खतो नेगम नागरेहि ।
 समुब्बहन्तो सिरसा निजेन महारहं धातुकरण्डकं तं ॥

१९०.समुस्सितोदार सितातपत्तं सङ्खोदरोदात तुरङ्गयुत्तं ।
 रथं नवादिच्चसमानवण्ण मारुह् चित्तत्थरणाभिरामं ॥

१९१.अनेकसङ्खेहि बलेहि सद्धिं वेलातिवत्तम्बुधिसन्निभेही ।
 निवत्तमानस्स बहुज्जनस्स विनापि देहं मनसानुयातो

१९२.सुसन्थतं सब्बधिवालुकाहि सुसज्जितं पुण्ण घटादिकेहि ।
 पुप्फाभिकिण्णं पटिपज्जि दीघं सुवित्थतं पाटलिपुत्तमगं ॥

१९३.कलिङ्गनाथो कुसुमादिकेहि नच्चेहि गीतेहि च वादितेहि ।
 दिने दिने अद्धनि दन्तधातुं पूजेसि सद्धिं वनदेवताहि ॥

१९४.सुदुग्गमं सिन्धुमहीधरेहि कमेन मद्धानमतिककमित्वा ।
 आदाय धातुं मनुजाधिनाथो अगा पुरं पाटलि पुत्तनामं ॥

१९५.राजाधिराजो'थ सभाय मज्झे दिस्वान तं वीतभयं विसङ्कं ।
 कलिङ्गराजं पटिघाभिभुतो अभासि पेसुज्जकरे निगण्ठे

१९६.देवे जहित्वान नमस्सनीये छवट्ठिमेतेन नमस्सितं'तं ।
 अङ्गाररासिम्हि सजोतिभूते निक्खिप्पं खिप्पं दहथाधुनेति ॥

१९७.पहट्ठचित्ता'वततो निगण्ठाराजङ्गणे ते महतिं गभीरं ।

वीतच्चिकङ्गारक रासि पुण्णं अङ्गारकासु अभिसङ्घुरिंसु ॥

१९८.समन्ततो पज्जलिताय ताय सजोतिया रोरुवभेरवाय ।
मोहन्धभुता अथ तित्थिया ते तं दन्तधातुं अभिनिक्खिपिंसु ॥

१९९.तस्सानुभावेन तमग्गीरासिं हेत्वा सरोजं रथचक्कमत्तं ।
समन्ततो उगगतरेणुजाल मुट्ठासि किञ्जकख भराभिरामं ॥

२००.तस्मिं खणे पङ्कज कणिकाय पतिट्ठित्वा जिनदन्तधातु ।
कुन्दावदाताहि पभाहि सब्बा दिसा पभासेसि पभस्सराहि ॥

२०१.दिस्वान तं अच्छरियं मनुस्सा पसन्नचित्ता रतनादिकेहि ।
सम्पूजयित्वा जिनदन्तधातुं सकं सकं दिट्ठिमवोस्सजिंसु ॥

२०२.सो पण्डुराजा पन दिट्ठिजालं चिरानुबद्धं अपरिच्चजन्तो ।
पतिट्ठपेत्वा'धिकरज्जमेतं कुटेन घातापयि दन्तधातुं ॥

२०३.तस्सं निमुग्गा'धिकरज्जमेसा उपट्ठुभागे नच दिस्समाना ।
पुब्बाचलट्ठो'व सुधामरीचि जोतेसि रंसीहि दिसा समन्ता ॥

२०४.दिस्वानुभावं जिनदन्तधातु यापज्जि सो विम्भय मग्गराजा ।
एको'थ इस्सापसुतो निगण्ठो तं राजराजानमिदं अवोच ॥

२०५.रामादयो देव जनद्वनस्स नानावतारा भुवने अहेसुं ।
तस्सेकदेसो'च इदं छवट्ठिनोचे'नुभावोकथमीदिसोति ॥

२०६.अद्धा मनुस्सत्तमुपागतस्स देवस्स पच्छा तिदिवं गतस्स ।
देहेकदेसो ठपितो हितत्थमेतन्ति सच्चंवचनंभवेय्य ॥

२०७.संवण्णयित्वान गुणे पहूते नारायणस्स'स्समहिद्धिकस्स ।
निमुग्गमेत्ता'धिकरज्जमेतंसम्पस्सतो मेबहिनीहरित्वा ॥

२०८.सम्पादयित्वान महाजनानं मुखानि पङ्केरुहसुन्दरानि ।
यटिच्छित्तं गणहथ वत्थुजातं इच्चाह राजा मुखरे निगण्ठे ॥

२०९.ते तित्थिया विणहुसुरं गुणेहि विचित्त रूपेहि अभित्थवित्वा ।
तोयेन सिञ्चिंसु सठा तथापि ठितप्पदेसा न चलित्थ धातु ॥

- २१०.जिगुच्छमानो अथ ते निगण्ठे सो धातुयानीहरणे उपायं ।
अन्वेसमानो वसुधाधिनाथो भेरिं चरापेसि सके पुरम्हि ॥
- २११.निमुग्गमेत्था'धिकरज्जमज्जि यो धातुमेतं बहि नीहरेय्य ।
लब्धान सो इस्सरियं महन्तं रज्जोसकासासुखमेस्सतीति
- २१२.सुत्वा न तं भेरिरवन्तं उळारं पुज्जत्थिको बुद्धबलेपसन्नो ।
तस्मिं पुरे सेट्ठिसुतो सुभदो पावेक्खिरज्जो समितिं पगब्भो ॥
- २१३.तमग्गराजं अथ सो नमित्वा सामाजिकानं हृदयङ्गमाय ।
भासाय सब्बज्जुगुणप्पभावं वण्णेसि सारज्जविमुत्त चित्तो ॥
- २१४.भुमिं किणित्वा महता धनेन मनोरमं जेतवनं विहारं ।
यो कारयित्वान जिनस्स दत्त्वा उपट्ठहि तं चतुपच्चयेहि ॥
- २१५.अनाथपिण्डिप्पदसेट्ठिसेट्ठो सो दिट्ठधम्मोपपितामहो मे ।
तिलोकनाथे मम धम्मराजे तुम्हे'धुनापस्सथ भत्तिभारं ॥
- २१६.इत्थं नदित्वान पहूतपजेज्जा कत्त्वान एकंसमथुत्तरीयं ।
महीतलं दक्खिणजानुकेन आहच्च बद्धज्जलिको अवोच ॥
- २१७.छद्दन्तनागो सविसेन विद्धो सल्लेन यो लोहितमक्खि तङ्गो ।
छब्बण्णरंसीहि समुज्जलन्ते छेत्त्वान लुद्धाय अदासि दन्ते ॥
- २१८.ससो'पि हुत्त्वान विसुद्धसीलो अज्झत्तदानाभिरतो द्विजाय ।
यो'दज्जिदेहम्पि सकं निपच्च अङ्गाररासिम्हि बुभुक्खिताय ॥
- २१९.यो बोधिया बाहिरवत्थुदाना अतित्तरूपो सिविराज सेट्ठो ।
अदासि चक्खूनि पभस्सरानि द्विजाय जिण्णाय अचक्खुकाय ॥
- २२०.यो खन्तिवादी'पि कलाबुराजे छेदापयन्ते'पि सहत्थपादं ।
परिप्लुतङ्गोरुधिरे तित्तिक्खिमेत्तायमानो यसदायके'व ॥
- २२१.यो धम्मपालो अपि सत्तमास जातोपदुट्ठे जनकेसकम्हि ।
कारापयन्ते असिमालकम्मं चित्तं न दूसेसि पतापराजे ॥
- २२२.साखामिगो यो असता पुमेन वने पपाता सयमुद्धटेन ।
सिलाय भिन्ने'पि सके ललाटे तं खेमभुमिं अनयित्थमूळं ॥

- २२३.रुद्धेन मारेन'भिनिमित्तम्पि अङ्गारकासुं जलितं विहिज्ज ।
समुद्धिते सज्जुमहारविन्दे ठत्त्वान यो सेट्ठि अदासि दानं ॥
- २२४.मिगेन येनापेविजज्जमेकं भीतंवधामोचयितुंकुरङ्गिं ।
आघातने अत्तसिरंठपेत्वापमोचिता'ज्जपिपाणिसङ्गा ॥
- २२५.यो सत्तवस्सो विसिखाय पंसु कीळापरो सम्भवनामको'पि ।
सब्बज्जुलीळहाय निगुळहपज्जं पुट्ठो वियाकासि सुचीरतेन ॥
- २२६.हित्वा निकन्तिं सकजीविते'पि बद्धासकुच्छिम्हि च वेत्तवल्लिं ।
साखामिगे नेकसहस्ससङ्खे वधापमोचेसि कपिस्सरोयो ॥
- २२७.सन्तप्पयं धम्मसुधारसेन यो मानुसे तुण्डिलसूकरो'पि ।
इसी'व कत्वा अथ जायगन्थं निजं पवत्तेसि चिराय धम्मं ॥
- २२८.पच्चत्थिकं पुण्णकयक्खमुग्गं महिद्धिकं कामगुणेषु गिद्धं ।
यो तिक्खपज्जोविधुराभिधानोदमेसि काळागिरिमत्तकम्हि ॥
- २२९.कुलावसायि अविस्सुळहपक्खो यो बुद्धिमा वट्टकपोतको'पि ।
सच्चेन दावगिमभिज्जलन्तं वस्सेन निब्बापयि वारिदो'व ॥
- २३०.यो मच्छराजापि अवुट्ठिकालेदिस्वानमच्छे तसितेकिलन्ते ।
सच्चेनवाक्येनमहोघपुण्णंमुहुत्तमत्तेनअकासिरट्ठं ॥
- २३१.विचित्तहत्थस्स रथादिकानि वसुन्धरा कम्पन कारणानि ।
पुत्ते'नुजाते सदिसेचदारेयो'दज्जिवेस्सन्तरजातियम्पि ॥
- २३२.बुद्धो भवित्वा अपि दिट्ठधम्म सुखानपेक्खो करुणानुवत्ती ।
सब्बं सहन्तो अवमाननादिं योदुक्करं लोकहितंअकासि ॥
- २३३.बलेन सद्धिं चतुरङ्गिकेन अभिद्वन्तं अतिभिसनेन ।
अजेय्यसत्थं परमिद्धिपत्तं दमेसि यो आलवकम्पी यक्खं ॥
- २३४.देहाभिनिक्खन्त हुतासनच्चि मालाकुलं ब्रह्मभवं करित्वा ।
भेत्त्वान दिट्ठिं सुचिरानुबद्धं दमेसि यो ब्रह्मवरं मुनिन्दो ॥
- २३५.अच्चङ्कुसं दानसुधोत गण्डं निपातितट्ठालक गोपुरादिं ।
धावन्तमग्गे धनपालहत्थिं दमेसि यो दारुणमन्तकं'व ॥

- २३६.मनुस्सरत्तारुणपाणिपादमुक्खिप्प खग्गं अनुबन्धमानं ।
महादयो दुप्पसहं परेहि दमेसि यो अङ्गुलिमालचोरं ॥
- २३७.यो धम्मराजा विजितारिसङ्घो पवत्तयन्तो वरधम्मचक्कं ।
सद्धम्म सज्जं रतनाकरज्ज ओगाहयी सं परिसं समग्गं ॥
- २३८.तस्सेव सद्धम्म वराधिपस्सतथागतस्स'प्पटिपुग्गलस्स ।
अनन्तजाणस्स विसारदस्स एसा महाकारुणिकस्स धातु ॥
- २३९.अनेन सच्चेन जिनस्स धातु खिप्पं समारुह नभन्तराळं ।
सुधंसुलेखेव समुज्जलन्ति कङ्खं विनोदेतु महाजनस्स ॥
- २४०.तस्मिं खणे सा जिनदन्तधातु नभं समुग्गम्म पभासयन्ती ।
सब्बा दिसा ओसधितारका'व जनं पसादेसि त्तिण्णकङ्खं ॥
- २४१.अथोतरित्वा गगनङ्गणम्हा सा मत्थके सेट्टिसुतस्स तस्स ।
पतिट्ठित्वान सुधाभिसित्तगतं'व तं पीणयि भत्तितिन्नं ॥
- २४२.स्वान तं अच्छरियं निगण्ठा इच्चब्रवुं पण्डुनराधिपं तं ।
विज्जाबलं सेट्टिसुतस्स एतं न धातुया देव अयम्पभावो ॥
- २४३.निसम्म तेसं वचनं नरिन्दो इच्चब्रवी सेट्टिसुतं सुभद्वं ।
यथा च एते अभिसद्वहेय्युं तथाविधं दस्सय इद्धिमज्जं ॥
- २४४.ततो सुभद्वो तपनीयपत्ते सुगन्धिसीतोदकपूरितम्हि ।
वट्ठेसि धातुं मुनिपुङ्गवस्स अनुस्सरन्तो चरितम्भुतानि ॥
- २४५.सा राजहं सी'व विधावमाना सुगन्धितोयम्हि पदक्खिणेन ।
उम्मुज्जमाना च निमुज्जमाना जने पमोदस्सुधरे अकासि ॥
- २४६.ततो च कासुं विसिखायमज्झे कत्वा तहिं धातुमभिक्खिपित्वा ।
पंसूहि सम्मा अभिपूरयित्वा बहूहि मद्दापयि कुज्जरेहि ॥
- २४७.भेत्वा महिंउट्ठहि चक्कमत्तं विराजमानं मणिकणिकाय ।
पभस्सरं रूपियकेसरेहि सरोरुहं कज्जनपत्तपाळिं ॥
- २४८.प्रतिट्ठित्वान तहिं सरोजे मन्दानिलावत्तितरेणु जाले ।
ओभासयन्ति'व दिसा पभाहि दिट्ठा मुहुत्तेन जिनस्सधातु ॥

२४९.खिपिंसु वत्थाभरणानि मच्चा पवस्सयुं पुप्फमयञ्च वस्सं ।
उक्कुट्टिसद्देहि च सधुकारनादेहि पुण्णं नगरं अकंसु ॥

२५०.ते तित्थिया तं अभिवञ्चनंति राजाधिराजं अथ सज्जपेत्वा ।
जिगुच्छनीये कुणपादिकेहि खिपिंसु धातुं परिखाय पिट्ठे ॥

२५१.तस्मिं खणे पञ्चविधम्बुजेहिसज्जादिताहंसगणोपभुत्ता ।
मधुब्बताली विरुताभिरामा अहोसि सा पोक्खरणीं व नन्दा ॥

२५२.गजाधिपा कोज्ज्वरवं रविंसु करिंसु हेसानिनदं तुरङ्गा ।
उक्कुट्टिनादं अकरिंसु मच्चा सुवादिता दुन्दुभिआदयोपि ॥

२५३.शोमिंसु मच्चा थुतिगीतकेहि नच्चिंसु ओत्तप्पविभुसनापि ।
वत्थानि सीसे भमयिंसु मत्ता भुजानि पोठेसुमुदग्गचित्ता ॥

२५४.धूपेहि कालागरुसम्भवेहि घनावनद्धं व नभं अहोसि ।
समुस्सितानेकधजावलीहि पुरं तदा वत्थमयं व आसि ॥

२५५.दिस्वा तमच्छेरमचिन्तनीयं आमोदितामच्चगणा समग्गा ।
अत्थे नियोजेतु मुपेच्च तस्स वदिंसु पण्डुस्स नराधिपस्स ॥

२५६.दिस्वान यो ईदिसकम्पि राज इद्धानुभावं मुनिपुङ्गवस्स ।
पसादमत्तम्पि करेय्य नोचे किमत्थिया तस्स भवेय्य पज्जा ॥

२५७.प्रसादनीयेसु गुणेषु राज पसादनं साधुजनस्स धम्मो ।
पुप्फन्ति सब्बे सयमेव वन्दे समुग्गते कोमुदकाननानि ॥

२५८.वाचाय तेसं पन दुम्मतीनं मा सग्गमग्गं पजहित्थ राज ।
अन्धे गहेत्वा विचरेय्य को हि अन्वेसमानो सुपथं अमूळ्हो ॥

२५९.नराधिपा कप्पिण बिम्बिसार सुद्धोदनादि अपि तेजवन्ता ।
तं धम्मराजं सरणं उपेच्च पिविंसु धम्मामतमादरेन ॥

२६०.सहस्सनेत्तो तिदसाधिपोपि खीणायुको खिणभवं मुनिन्दं ।
उपेच्च धम्मं विमलं निसम्म अलत्थ आयुं अपि दिट्ठधम्मो ॥

२६१.तुवम्पि तस्मिं जितपञ्चमारे देवातिदेवे वरधम्मराजे ।
सग्गापवग्गाधिगमाय खिप्पं चित्तं पसादेहि नराधिराज ॥

- २६२.सुत्वानतेसं वचनं नरिन्दो विकिण्णकङ्खो रतनत्तयम्हि ।
सेनापतिं अत्थवरं अवोच पहट्ठभावो परिसाय मज्झे ॥
- २६३.असद्वहानो रतनत्तयस्स गुणे भवच्छेदनकारणस्स ।
चिराय दुल्लब्धिपथे चरन्तो ठितो सरज्जे अपि वज्चितोहं ॥
- २६४.मोहेन खज्जोपनकं धर्मेसिं सीतद्वितो धुमसिखे जलन्ते ।
पिपासितो सिन्धुजलं पहाय पिविं पमादेन मरीचितोयं ॥
- २६५.परिच्वजित्वा अमतं चिराय जिवत्थिको तिक्खविसं अखादिं ।
विहायं हं चम्पकपुप्फदामं आधारयिं जत्तुसु नागभारं ॥
- २६६.गन्त्वान खिप्पं परिखा समीपं आराधयित्वा जिनदन्तधातुं ।
आनेहि पूजाविधिना करिस्सं पुज्जानि सब्बत्थ सुखावहानि ॥
- २६७.गन्त्वाततेसोपरिखासमीपं सेनाधिनाथो परमप्पतीतो ।
धातुं मुनिन्दस्स नमस्समानो अज्झेसि रज्जो हितमा चरन्तो
- २६८.चिरागतं दिट्ठिमलं पहाय अलत्थ सद्धं सुगते नरिन्दो ।
पासादमागम्म पसादमस्स वट्ठेहि रज्जो रतनत्तयम्हि ॥
- २६९.तस्मिं खणे पोक्खरणी विचित्ता फुल्लेहि सोवण्णसरोरुहेहि ।
अलङ्करोन्ती गगनं अहोसि मन्दाकिनीवाभिनवावतारा ॥
- २७०.हंसङ्गणेवाथ मुनिन्दधातु सा पङ्कजा पङ्कजमोक्कमन्ति ।
कुन्दावदाताहि पभाहि सब्बं खिरोदकुच्छिं व पुरं अकासि ॥
- २७१.ततो सुरत्तज्जलिपङ्कजम्हि पतिट्ठहित्वान चमुपतिस्स ।
सन्दिस्समाना महता जनेन महप्फलं मानुसकं अकत्थ ॥
- २७२.सुत्वान वुत्तन्तमिमं नरिन्दो पहट्ठभावोपदसां व गन्त्वा ।
संसूचयन्तो दिगुणं पसादं सुविम्हितोपज्जलिको अवोच ॥
- २७३.ब्रह्महारदक्खा मनुजा मुनिन्द सङ्घट्टयित्वा निकसोपलम्हि ।
करोन्तिअग्घं वरकज्चनस्स एसोहि धम्मो चरितोपुराणो ॥
- २७४.मणिं पसत्थाकरसम्भवम्पि हुतासकम्मेहभीसङ्घुरित्वा ।
पापेन्तिराजज्जकिरीटकोटिं विभुसनत्तं विदुनोमनुस्सा ॥

२७५ व्रीमंसनत्थाय तवाधुनापि मया कतं सब्बमिदं मुनिन्द ।
आगुं महन्तं खम भुरिपज्ज खिप्पं ममालङ्कुरु उत्तमङ्गं ॥

२७६ प्रतिट्ठिता तस्स ततो किरीटे मणिप्पभा भासिनि दन्तधातु ।
अमुज्जि रंसी धवला पजासु सिनेहजाता इव खीरधारा ॥

२७७ सो दन्तधातुं सिरसावहन्तो पदक्खिणंतंनगरं करित्वा ।
सम्पूजयन्तो कुसुमादिकेहि सुसज्जितन्तो पुरमाहरित्थ ॥

२७८ समुस्सितोदारसितातपत्ते पल्लङ्कसेट्ठे रतनुज्जलम्हि ।
पतिट्ठपेत्त्वान जिनस्स धातुं पूजेसि राजा रतनादिकेहि ॥

२७९ बुद्धादिवत्थुत्तयमेव राजा आपाणकोटिं सरणं उपेच्च ।
हित्वा विहिंसं करुणाधिवासो आराधयी सब्बजनं गुणेहि ॥

२८० कारेसि नानारतनप्पभाहि सहस्सरंसीं व विरोचमानं ।
नराधिपो भत्तिभरानुरूपं सुचित्तितं धातुनिवेसनम्पि ॥

२८१ वट्ठेसि सो धातुघरम्हि धातुं अलङ्कारित्वा सकलं पुरम्पि ।
सेसेन पूजाविधिना अतित्तो पूजेसि रट्ठं सधनं सभोगं ॥

२८२ आमन्तयित्वा गुहसीवराजं सम्मानितं अत्तसमं करित्वा ।
दानादिकं पुज्जमनेकरूपं सद्धाधनो सज्जिणिराजसेट्ठो ॥

२८३ ततो सो भुपालो कुमतिजनसंसग्गमनयं,
निराकत्वा मग्गे सुगतवचनुज्जोतसुगमे ।
पधावन्तो सम्मा सपरहितसम्पत्तिचतुरो,
पसत्थं लोकत्थं अचरि चरितावज्जितजनो ॥

ततियो परिच्छेदो ।

२८४ चरति धरणि पाले राजधम्मेषु तस्मिं,
समरचतुरसेनो खीरधारो नरिन्दो ।
निजभुजबललीलां रातिदप्पप्पमाथी,
विभवजनितमानो युद्धसज्जो भिगज्जि ॥

२८५ करिवरमथ दिस्वा सो गुहाद्वारयातं,
पटिभयरहित्तो सीहराजां व राजा ।

निजनगरसमीपायातमेतं नरिन्दं,
अमितबलममहोघेनोत्थरन्तांभियायि ॥

२८६.उदितबहळधूलीपाळिरुद्धन्तळिक्खो,
समदविविधयोधारावसंरम्भभीमे ।
निसितसरसतालीवस्सधाराकराळे,
अजिनि महति युद्धे पण्डुको खीरधारं ॥

२८७.अथ नरपतिसेट्ठो सङ्गहेत्वान रट्ठं,
निज तनुज वरस्मिं रज्जभारं निधाय ।
सुगत दसन धातुं सम्पटिच्छापयित्वा,
पहिणि च गुहसीवं सक्करित्वा सरट्ठं ॥

२८८.सुविरमवनीपालो सज्जमं अज्झुपेतो,
विविध विभव दानायाचके तप्पयित्वा ।
तिदसपुर समाजं देहभेदा पयातो,
कुसल फलमनप्पं पत्थितं पच्चलत्थ ॥

२८९.नरपति गुहसीवो तं मुनिन्दस्स धातुं,
सकपुरमुपनेत्वा साधु सम्मानयन्तो ।
सुगति गमन मग्गे पाणिनो योजयन्तो,
सुचरित मभिरूपं सज्जिणन्तो विहासि ॥

२९०.अगणितमहिमस्सुज्जे निरज्जो तनूजो,
पुरिम वयसि येवारद्धसद्धाभियोगो ।
दसबल तनुधातुं पूजितुं तस्स रज्जो,
पुरवर मुपायातो दन्तनामो कुमारो ॥

२९१.गुणजनित पसादं तं कलिङ्गाधिनाथं,
निखिल गुण निवासो सो कुमारो करित्वा ।
विविध महविधानं साधुसम्पादयन्तो,
अवसि सुगतधातुं अन्वहं वन्दमानो ॥

२९२.अभवि च गुहसीवस्सावनीसस्स धिता,
विकच कुवलयक्खी हंसकन्ताभियाता ।
वदन जित सरोजा हारिधम्मिल्लभारा,
कुचभरनमितङ्गि हेम मालाभिधाना ॥

२९३.अखिलगुणनिधानं बन्धुभावानुरूपं,
सुविमलकुलजातं तं कुमारं विदित्वा ।
नरपति गुहसीवो अत्तनो धीतरं तं,
अददि सबहुमानं राजपुत्तस्स तस्स ॥

२९४.मनुजपति कुमारं धातुरक्खाधिकारे,
पचुरपरिजनं तं सब्बथा योजयित्वा ।
गव महिस सहस्सादीहि सम्पीणयित्वा,
सक विभव सरिक्खे इस्सरत्ते ठपेसि ॥

२९५.समरभुवि विनट्टे खीरधारे नरिन्दे,
मलयवनमुपेता भागिनेय्या कुमारा ।
पबल मति महन्तं संहरित्वा बलगं,
उपपुरमुपगच्छुं धातुया गण्हनत्थं ॥

२९६.अथ नगरसमीपे ते निवेसं करित्वा,
सवणकटुकमेतं सासनं पेसयिंसु ।
सुगतदसनधातुं देहि वा खिप्पमम्हं,
यससिरिजननिं वा कीळ सङ्गामकेळिं ॥

२९७.अपदि धरणिपालो सासनं तं सुणित्वा,
अवदि रहसि वाचं राजपुत्तस्स तस्स ।
नहि सति मम देहे धातुमञ्जस्स दस्सं,
अहमपि यदि जेतुं नेव ते सक्कुण्यं ॥

२९८.सुरनर नमितं तं दन्तधातुं गहेत्वा,
गहित दिजविलासो सीहळं याहि दीपं ।
इति वचनमुदारं मातुलस्साथ सुत्वा,
तमवच गुहसीवं दन्तनामो कुमारो ॥

२९९.तवच ममच को वा सीहळे बन्धुभूतो,
जिनवरणसरोजे भत्तियुत्तो च कोवा ।
जलनीधिपरतीरे सीहळं खुद्ददेसं,
कथमहमतिनेस्सं दन्तधातुं जिनस्स ॥

३००.तमवदि गुहसीवो भागिनेय्यं कुमारं,
दसबलतनुधातु सण्ठिता सीहळस्मिं ।

भवभयहतिदक्खो वत्तते सत्थुधम्मो,
गणनपथमतीता भिक्खवो चावसिंसु ॥

३०१.मम च पियसहायो सो महासेन राजा,
जिनचरणसरोजद्वन्दसेवाभियुत्तो ।
सलिलमपि च फुट्ठं धातुया पत्थयन्तो,
विविधरतनजातं पाभतं पेसयित्थ ॥

३०२.पभवति मनुजिन्दो सब्बदा बुद्धिमा सो,
सुगतदसनधातुं पूजितुं पूजनेय्यं ।
परिचितविसयम्हा विप्पवुत्थं भवन्तं,
विविधविभवदाना साधु सङ्गण्हितुञ्च ॥

३०३.निज दुहितुपतिं तं इत्थमाराधयित्वा,
नरपति गुहसीवो सङ्गहेत्वान सेनं ।
रणधरणिमुपेतो सो कुमारेहि सद्धिं,
मरणपरवसत्तं अज्झगा युज्झमानो ॥

३०४.अथ नरपति पुत्तो दन्तनामो सुणित्वा,
सवण कटुकमेतं मातुलस्सप्पवत्तिं ।
गहित दिजविलासो दन्तधातुं गहेत्वा,
तुरित तुरित भूतो सो पुरम्हा पळायि ॥

३०५.सरभस मुपगन्त्वा दक्खिणं चाथ देसं,
अविचलितसभावो इद्धिया देवतानं ।
नदिमतिमहतिं सो उत्तरित्वान पुण्णं,
निदहि दसनधातुं वालुकारासिमज्झे ॥

३०६.पुन पुरमुपगन्त्वा तं गहीतञ्जवेसं,
भरियमपि गहेत्वा आगतो तत्थ खिप्पं ।
सुगतदसनधातुं वालुकाथुपकुच्छिं,
ठपितमुपचरन्तो अच्छि गुम्बन्तरस्मिं ॥

३०७.सपदि नभसि थेरो गच्छमानो पनेको,
विविधकिरणजालं वालुकारासिथूपा ।
अविरळितमुदेन्तं धातुया ताय दिस्वा,
पणमि सुगतधातुं ओतरित्वान तत्थ ॥

३०८.मुनिसुतमथ दिस्वा जम्पती ते पतीता,
निजगमनविधानं सब्बमारोचयिंसु ।
दसबलतनुजो सो धातुरक्खा नियुत्तो,
परहितनिरतत्तो ते उभो अज्झभासि ॥

३०९.दसबलतनुधातुं सीहळं नेथ तुम्हे,
अगणित तनुखेदा वीतसारज्जमेतं ।
अपि च गमनमग्गे जातमत्ते विघाते,
सरथ मममनेकोपद्वच्छेददक्खं ॥

३१०.इति सुगतननूजो जम्पतीनं कथेत्वा,
पुन'पि तदनुरूपं देसयित्वान धम्मं ।
पुथुतरमपनेत्वा सोकसल्लज्ज गाळ्हं,
सकवसतिमुपेतो अन्तलिक्खेन धीरो ॥

३११.भुजगभवनवासी निन्नगायाथ तस्सा,
भुजगपति महिद्धि पण्डुहाराभिधानो ।
सकपुरपवरम्हा निक्खमित्वा चरन्तो,
समुपगमि तदा तं ठानमिच्छावसेन ॥

३१२.विमलपुलिनथूपा सो समुग्गच्छमानं,
ससिरुचिरमरीचिज्जालमालोकयित्वा ।
ठितमथ मुनिधातुं वालुकारसिगब्भे,
किमिदमिति सकङ्खं पेक्खमानो अवेदि ॥

३१३.सपदि सबहुमानो सो असन्दिस्समानो,
रतनमयकरण्डं धातुयुत्तं गिलित्वा ।
विततपुथुलदेहो भोगमालाहि तुङ्गं,
कणकसिखरिराजं वेठयित्वा सयित्थ ॥

३१४.सलिलनिधिसमीपं जम्पती गन्तुकामा,
पुलिनतलगतं तं दन्तधातुं अदिस्वा ।
नयनसलिलधारं सोकजातं किरन्ता,
सुगतसुतवरं तं तङ्खणे'नुस्सरिंसु ॥

३१५.अथ सुगतसुतो सो चिन्तितं संविदित्वा,
अगमि सविधमेसं सोकदिनाननानं ।

असुणि च जिनधातुं वालुकारासिमज्झे,
नीहितमपि अदिट्ठं पूजितं जम्पतीहि ॥

३१६.सयितमथ यतीसो दिब्बचक्खुप्पभावा,
रतनगिरिनिकुञ्जे नागराजं अपस्सि ।
विहगपतिसरीरं मापयि तम्महुत्ते,
विततपुथुलपक्खेनं न्तिळिक्खं थकेन्तं ॥

३१७.जलधिमतिगभीरं तं द्विधा सो करित्वा,
पबलपवनवेगेनं तनो पक्खजेन ।
सरभस महिधावं भीमसंरम्भयोगा,
अभिगमि भुजगिन्दं मेरुपादे निपन्नं ॥

३१८.जहितभुजगवेसो तङ्खणे सो फणिन्दो,
पटिभयचकित्तो संखिपित्वान भोगे ।
सरभस मुपगन्त्वा तस्स पादे नमित्वा,
विनयमधुरमित्थं तं मुनीसं अवोच ॥

३१९.सकलजनहितत्थं एव जायन्ति बुद्धा,
भवति जनहितत्थं धातुमत्तस्स पूजा ।
अहमपि जिनधातुं पूजयित्वा महग्घं,
कुसलफलमनप्पं सज्जिणिस्संति गण्हिं ॥

३२०.अथ मनुजगणानं सच्चबोधारहानं,
वसतिभवनमेसा नीय्यते सीहळं तं ।
मुनिवरतनुधातुं तेन देहीति वुत्तो,
भुजगपति करण्डं धातुगब्भं अदज्जि ॥

३२१.विहगपतितनुं तं संहरित्वान थेरो,
जलचरसतभीमा अण्णवा उप्पतित्वा ।
सकलपथविचक्के रज्जलक्खिं व धातुं,
नरपतितनुजानं जम्पतीनं अदासि ॥

३२२.इति कतबहुकारे संयमिन्दे पयाते,
सुगतदसनधातुं मुद्धना उब्बहन्ता ।
महति विपिनदेवादीहि मग्गे पयुत्ते,
विविधमहविधाने ते ततो निक्खमिंसु ॥

३२३.मुदुसुरभीसमीरो कण्टकादिव्यपेतो,
विमलपुलिनहारी आसी सब्बत्थ मग्गो ।
अयनमुपगते ते दन्तधातुप्पभावा,
निगमनगरवासी साधु सम्मानयिंसु ॥

३२४.कुसुमसुरभिचुण्णाकिण्णहत्थाहि निच्चा,
सकुतुकमनुयाता कानने देवताही ।
अचलगहणदुग्गं खेपयित्वान मग्गं,
अगमुमतुरिता ते पट्टनं तामलित्ति ॥

३२५.अचलपदरब्धं सुट्टितोदारकूपं,
उदितपुथुलकारं दक्खनीयामकञ्च ।
सयमभिमतलङ्कागामिनिं नावमेते,
सपदि समुपरूळ्हं अद्दसुं वाणिजेहि ॥

३२६.अथ दिजपवरा ते सीहळं गन्तुमिच्छं,
सरभस मुपगन्त्वा नाविकस्सावदिंसु ।
सुतिसुखवचसा सो साधुवुत्तेन चेसं,
पमुदितहदयो ते नावमारोपयित्थ ॥

३२७.जलनिधिमभिरूळ्हेस्वेसु आदाय धातुं,
समभवुमुपसन्ना लोलकल्लोलमाला ।
समसुरभिमनुज्जो उत्तरो वायि वातो,
विमलरुचिरसोभा सब्बथासुं दिसापि ॥

३२८.नभसि असितसोभे वेनतेय्योव नावा,
पबलपवनवेगा सत्ततं धावमाना ।
नयनविसयभावातीततीराचलादिं,
पविसि जलधिमज्झं फेणपुप्फाभिकिण्णं ॥

३२९.अथ अभवि समुद्दो भीमसंवट्टवाता,
भीहतसिखरिकूटाकारवीचिप्पबन्धो ।
सवनभिदुरघोरावारुन्धन्तलिक्खो,
भयचकितमनुस्सक्कन्दितो सब्बरत्ति ॥

३३०.उदयसिखरिसीसं नूतनादिच्चबिम्बे,
उपगतवति तस्सा रत्तिया अच्चयम्हि ।

सलिलनिधिजलं तं सन्तकल्लोलमालं,
असितमणिविचित्तं कोट्टिमं वावभासि ॥

३३१. अथ विततफणाली भिसना केचि नागा,
सुरभिकुसुमहत्था केचि दिब्बत्तभावा ।
रुचिरमणिपदीपे केचि सन्धारयन्ता,
निजसिरसि करोन्ता केचि कण्डुप्पलानी ॥

३३२. फुटकुमुदकलापे जत्तुनेके वहन्ता,
कणककलसमाला उक्खिपत्ता च केचि ।
पवनचलितकेतुग्गाहका केचि एके,
रुचिर कणक चुण्णापुण्णचङ्गोटहत्था ॥

३३३. सलळितरमणियं केचि नच्चं करोन्ता,
सलयमधुरगीतं गायमानां व केचि ।
पचुरतुरियभण्डे आहनन्तां व एके,
मुनिवरतनुधातुं पूजितुं उट्ठहिंसु ॥

३३४. रुचिरकचकलापा राजकज्जाय तस्सा,
मुनिवरदसनं तं निग्गतेविन्दुलेखा ।
उजुरजतसलाका सन्निभे मुज्जि रंसी ॥

३३५. अतुलितमनुभावं धातुया पेक्खतं तं,
पमुदितहदयानं तद्ध्वणे पन्नगानं ।
पटिरवहरितानं साधुवादादिकानं,
गगनमपरियन्तं वासि वित्थारितानं ॥

३३६. पविसि सुगत दाठाधातु सा मोळिगब्भं,
पुन गगनतलम्हा ओतरित्वान तस्सा ।
फणधरनिवहा ते तं तरिं वारयित्वा,
महमकरुमुदारं सत्तरत्तिन्दिवंहि ॥

३३७. अचलमिव विमानं अन्तलिक्खम्हि नावं,
गतिविरहितमम्होरासिमज्झम्हि दिस्वा ।
भयविलुलितचित्ता जम्पती ते समग्गा,
दसबलतनुजं तं इद्धिमन्तं सरिंसु ॥

३३८.सपदि मुनिसुतो सो चित्तमेसं विदित्वा,
 नभसि जलधराली मदमानो'भिगन्त्वा ।
 विहगपतिसरीरं मापयित्वा महन्तं,
 भयचकितभुजङ्गे ते पळापेसि खिप्पं ॥

३३९.इत्थं बुद्धिसुते भुजङ्गजनितं भीतिं समेत्वा गते,
 सा नावा पवना पकम्पितधजा तुङ्गं तरङ्गावलिं ।
 भीन्दन्ती गतिवेगसा पुथुतरं मेघावलीसन्निभं,
 लङ्कापट्टनमोतरित्थ सहसा थेरस्स तस्सिद्धिया ॥

चतुत्थो परिच्छेदो ।

३४०.संवच्छरम्हि नवमम्हि महादिसेन,
 पुत्तस्स कित्तिसिरिमेघनराधिपस्स ।
 ते जम्पती तमथ पट्टनमोतरित्वा,
 देवालये पटिवसिंसु मनोभिरामे ॥

३४१.दिस्वान ते द्विजवरो पथिके निसायं,
 सन्तप्पयित्थ मधुरासनपानकेहि ।
 रत्तिक्खये च अनुराधपुरस्स मग्गं,
 छायापतीनमथ सो अभिवेदयित्थ ॥

३४२.आदाय ते दसनधातुवरं जिनस्स,
 सम्मानिता द्विजवरेन'थ पट्टनम्हा ।
 निक्खम्म दूरतरमग्गमतिक्कमित्वा,
 पद्वारगाममनुराधपुरस्स'गञ्छुं ॥

३४३.यं धम्मिकं नरवरं अभितक्कयित्वा,
 जायापती विसयमेतमुपागमिंसु ।
 तं व्याधिना समुदितेन महादिसेन,
 लङ्किस्सरंसुचिरकालकतं सुणिंसु ॥

३४४.सोकेन ते सिखरिनेव समुग्गतेन,
 अज्झोत्थटा बहुतरं विलपींसु मुळ्हा ।
 कायिंसु तेसमथ मुच्छितमानसानं,
 सब्बा दिसा च विदिसा च घनन्धकारा

- ३४५ सुत्त्वान कित्तिसिरिमेघनराधिपस्स,
रज्जेठितस्स रतनत्तयमामकत्तं ।
वस्सेन निब्बुतमहादहनां व कच्छा,
ते जम्पती समभवं हतसोकतापा ॥
- ३४६ सुत्त्वान मेघगिरिनाममहाविहारे,
भिक्षुस्स कस्सचि नराधिपवल्लभत्तं ।
तस्स न्तिकं समुपगम्म कतातिथेय्या,
धातुप्पवत्तिमवदिंसु उभो समेच्च ॥
- ३४७ सुत्त्वान सो मुनिवरो दसनप्पवत्तिं,
हट्ठो यथामतरसेन हिसित्तगतो ।
गेहे सके सपदि पट्टवितानकेहि,
वट्ठेसि धातुममलं समलङ्कतम्हि ॥
- ३४८ तेसज्ज जानिपतिकानमुभिन्नमेसो,
कत्त्वान सङ्गहमुळारतरं यथिच्छं ।
वुत्तन्तमेतमभिवेदयितुं पसत्थं,
लङ्काधिपस्स सविधं पहिणित्थ भिक्षुं ॥
- ३४९ राजा वसन्तसमये सह कामिनीहि,
उय्यानकेळिसुख मेकदिने नुभोन्तो ।
आगच्छमानमथ तत्थ सुदुरतो च,
तं विप्पसन्नमुखवण्णमपस्सि भिक्षुं ॥
- ३५० सो संयमि समुपगम्म नराधिपं तं,
वुत्तन्तमेतमभिवेदयि तुट्ठचित्तो ।
सुत्त्वान तं परमपीतिभरं वहन्तो,
सम्पत्तचक्करतनो व अहोसि राजा ॥
- ३५१ लङ्किस्सरो द्विजवरा जिनदन्तधातु,
मादाय जानिपतयो उभये समेच्च ।
एस्सन्ति लङ्कमचिरेन इतीरितं तं,
नेमित्तिकस्स वचनज्ज तथं अमज्जि ॥
- ३५२ राजा ततो महतिया परिसाय सद्धिं,
तस्सानुराधनगरस्स पुरुत्तराय ।

आसाय तं सपदि मेघगिरिं विहारं,
सद्भो अगच्छि पदसां व पसन्नचित्तो ॥

३५३ दिस्वा ततो सुगतधातुमलब्धनेय्यं,
आनन्दजस्सुनिवहेहि च तारहारं ।
सिञ्चं विधाय पणिधिं बहुमानपुब्बं,
रोमञ्चकञ्चुकधरो इति चिन्तयित्थ ॥

३५४ सो'हं अनेकरतनुज्जलमोळिधारिं,
पूजेय्यमज्ज यदि दुच्चजमुत्तमङ्गं ।
लोकत्तयेकसरणस्स तथागतस्स,
नो धातुया महमनुच्छविकं करेय्यं ॥

३५५ एतं पहूतरतनं सधनं सभोगं,
सम्पूजयं अपि धरावलयं असेसं ।
पूजं करोमि तदनुच्छविकं अहं'ति,
चिन्तेय्य कोहि भुवनेसु अमूळहतित्तो ॥

३५६ लङ्काधिपच्चमिदमप्पतरं ममासि,
बुद्धो गुणेहि विविधेहि पमाण सुज्जो ।
सो'हं परित्तविभवो तिभवेकनाथं,
तं तादिसं दसबलं कथमच्चयिस्सं ॥

३५७ इत्थं पुनप्पुन तदेव विचिन्तयन्तो,
आपज्जि सो धितियुतो'पि विसज्जिभावं ।
संवीजितो सपदि चामरमारुतेन,
खिन्नेन सेवकजनेन अलत्थ सज्जं ॥

३५८ शोकमि बीजमथ वा अभिरोपयन्ता,
मेधाविनो महतिया'पि मसुन्धराय ।
कालेन पत्त तव पुप्फफलदिकानि,
विन्दन्ति पत्थितफलानि अनप्पकानि ॥

३५९ एवं गुणेहि विविधेहि'पि अप्पमेय्य,
धम्मिस्सरमि महमप्पतरमि कत्वा ।
कालच्चयेन परिणाम विसेसरम्मं,
सग्गापवग्गसुखमप्पटिमं लभिस्सं ॥

३६०. इत्थं विचिन्तिय पमोदभरातिरेक,
सम्पुण्णचन्दिमसरिक्खमुखो नरिन्दो ।
सब्बञ्जनो दसनधातुवरस्स तस्स,
पूजेसि सब्बमपि सीहळदीपमेतं ॥

३६१. भिक्खूँपि तेपिटक जातकभाणकादि,
तक्कगमादि कुसला अपि बुद्धिमन्तो ।
वत्थुत्तयेकसरणा अपि पोरवग्गा,
कोतुहला सपदि सन्निपत्तिं सु तत्थ ॥

३६२. राजा ततो महतिय परिसाय मज्झे,
इच्चबुवी मुनिवरो हि सुसुक्कदाठो ।
दाठा जिनस्स यदि ओसधितारकां व,
सेता भवेय्य किमयं मलिनावभासा ॥

३६३. तस्मिं खणे दसनधातु मुनिस्सरस्स,
पक्खे पसारिय दुवे विय राजहंसी ।
वित्थारितं सुनि वहा गगनङ्गनम्हि,
आवट्टतो छवि जवेन मुहुत्तमत्तं ॥

३६४. प्रच्चग्घमत्थरणकं सितमत्थरित्वा,
भद्दासनम्हि विनिधाय मुनिन्दधातुं ।
तं जातिपुप्फनिकरेन थकेसि राजा,
वस्सच्चयम्बुधरकूटसमप्पभेन ॥

३६५. उगगम्म खिप्पमथ धातु मुनिस्सरस्स,
सा पुप्फरासिसिखरम्हि पतिट्ठित्वा ।
रंसीहि दुद्धधवलेहि विरोचमाना,
सम्पस्सतं अनिमिसे नयने अकासि ॥

३६६. तं धातुमासनगतम्हि पतिट्ठपेत्वा,
खीरोदण्णेपटलप्पटिमे दुक्कुळे ।
छादेसि साटकसतेहि महारहेहि,
भिय्योँपि सो उपपरिक्खितुकामताय ॥

३६७. अब्भुग्गता सपदि वत्थसतानि भेत्वा,
सेतम्बुदोदरविनिगतचन्दिमां व ।

ठत्वान सा उपरि तेसमभासयित्थ,
रंसीहि कुन्दविसदेहि दिसा समन्ता

३६८. तस्मिं खणे वसुमती सह भूधरेहि,
गज्जित्थ साधुवचनं व समुगिरन्ती ।
तं अब्भूतं विय समेक्खितुमम्बुरासि,
सो निच्चलो अभवि सन्ततरङ्गबाहु ॥

३६९. मत्तेभकम्पितसुपुपफितसालतो व,
भस्सिंसु दिब्बकुसुमानि पि अन्तळिक्खा ।
नच्चेसु चातुरिययमच्छरियं जनस्स,
सन्दस्सयिंसु गगने सुरसुन्दरी पि ॥

३७०. आनन्दसज्जनितताररवाभिरामं,
गायिंसु गीतममतासनगायका पि ।
मुज्जिंसु दिब्बतुरियानि पि वादितानि,
गम्भीरमुच्चमधुरं द्विगुणं निनादं ॥

३७१. संसिब्बितं रजतरज्जुसतानुकारी,
धारासतेहि वसुधम्बरमम्बुदेन ।
सब्बा दिसा जलदकुटमहगघियेसु,
दिताचिरज्जुतिपदीपसतावभासा ॥

३७२. आधुयमान मलयावल काननन्तो,
समथुल्ल पुप्फज परागहराभिहारि ।
सेदोद बिन्दुगण संहरणप्पवीणो,
मन्दं अवासि सिसिरो अपि गन्धवाहो ॥

३७३. राजा तमब्भुतमवेक्खिय पाटिहीरं,
लोकुस्सवं बहुतरज्ज्व अदिट्ठपुब्बं ।
चिप्फारितक्खियुगलो परमप्पमोदा,
पूजं करित्थ महति रतनादिकेहि ॥

३७४. सो धातुमत्तसिरसा थ समुब्बहन्तो,
ठत्वा समुस्सित सितातपवारणम्हि ।
चित्तत्थरे रथवरे सितवाजियुत्ते,
लक्खिनिधाननुराधपुरं पवेक्खि ॥

३७५ देविन्द मन्दिर समे समलङ्कितम्हि,
 राजा सकम्हि भवने अतुलानुभावो ।
 सीहासने पटिक कोजव सन्थतम्हि,
 धातुं ठपेसि मुनिनो ससितातपत्ते ॥

३७६ अन्तो'व भुमिपति धातुघरं महग्घं,
 कत्वान तत्थ विनिधाय मुनिन्दधातुं ।
 सम्पूजयित्थ विविधेहि उपायनेहि,
 रत्तीन्दिवं तिदिवमोक्ख सुखाभिकङ्खी ॥

३७७ तेसञ्च जानिपतिकानमुभिन्नमेव,
 तुट्ठो बहूनि रतनाभरणादिकानि ।
 गामेच इस्सरकुलेक नीवासभुते,
 दत्वान सङ्गहमकासि तिसीहळिन्दो ॥

३७८ सङ्गम्म जानपद नेगम नागरादी,
 उक्कण्ठिता सुगतधातुमपस्समाना ।
 लोकुत्तमस्स चरितानि अभित्थवन्ता,
 उग्घोसयिंसु धरणीपतिसन्निधानि ।
 धम्मिस्सरो सकललोकहिताय लोके,
 जायित्थ सब्बजनताहितमाचरित्थ ।
 वित्थारिता बहुजनस्स हिताय धातु,
 इच्छाम धातुमभिपूजयितुं मयम्पि ॥

३८० सो सन्निपातिय महीपति भिक्खुसङ्घ,
 मारामवासिमनुराधपुरोपकण्ठे ।
 अज्झासयं तमभिवेदयि सत्थुधातु,
 पूजाय सन्निपतितस्स महाजनस्स ॥

३८१ थेरो तहिं महति भिक्खुगणे पनेको,
 मेधाबलेन असमो करुणाधिवासो ।
 एवं तिसीहळपतिस्स महामतिस्स,
 लोकत्थचारचतुरस्स निवेदयित्थ ॥

३८२ यो आचरेय्य अनुजीविजनस्स अत्थं,
 एसो भवे'नुचरितो महतं सभावो ।
 धातुं वसन्तसमये बहि नीहरित्वा,

दस्सेहि पुञ्जमभिपत्थयतं जनानं ॥

३८३. सुत्त्वान संयमिवरस्स सुभासितानि,
पुच्छित्थ सो नरवरो पुन भिक्खुसङ्घं ।
धातुं नमस्सितुमनेन महाजनेन,
ठानं किमेत्थ रमणीयतरं सिया'ति ॥

३८४. सब्बे'पि ते अथ निकाय निवासि भिक्खू,
ठानं सकं सकम वण्णयुमादरेन ।
अज्जोज्जभिन्नवचनेसु च तेसु राजा,
नेवाभिनन्दि न पटिक्खिपि किञ्चिवाक्यं ॥

३८५. मज्झत्ततानुगतमानसताय किन्तु,
राजा अवो च पुन भिक्खुगणस्स मज्झे ।
अत्तानुरूपमयमेव मुनिन्दधातु,
ठानं खणेन सयमेव गमिस्सतीति ॥

३८६. राजा ततो भवनमेव सकं उपेच्च,
धातुप्पणाममभिपत्थयतं जनानं ।
खिप्पंमुखम्बुजवनानी विकासयन्तो,
सज्जेतुमाह नगरज्य विहारमगं ॥

३८७. सम्मज्जिता सलिल सेवन सन्तधूली,
रच्छा तदा'सि पुलिनत्थरणाभिरामा ।
उस्सापितानि कणकादिविचित्तितानि,
व्यग्धादि रूपखचितानि च तोरणानि ॥

३८८. छाया निवारित विरोचन रंसितापा,
नच्चं'व दस्सयति वातधूता धजालि ।
वीथि वसन्तवनराजि समानवण्णा,
जाता सुजातकदलीतरुमालिकाहि ॥

३८९. संसूचयन्ति च सतं नवपुण्णकुम्भा,
सग्गापवग्गसुखमिच्छितमिज्झतीति ।
कप्पुरसारतगरागरुसम्भवेहि,
धूपेहि दुद्धिनमथो सुदिनं अहोसि ॥

३९०.ओलम्बमानसितमुत्तकजालकानि,
सज्जापितानि विविधानि च मण्डपानि ।
सम्पादितानि च तर्हिं कुसुमगधिकानि,
आमोद लुद्ध मधुपावलि कुजितानि ॥

३९१.गच्छिंसु केचि गहितुस्सव वेससोभा,
एके समुग्गपरिपुरितपुष्फहत्था ।
अज्जे जना सुरभिक्षुणभरं वहन्ता,
तत्थेतरे धतविचित्तमहातपत्ता ॥

३९२.लङ्किस्सरो'थ ससिपण्डरवाजियुत्ते,
उज्जोतिते रथवरे रतनप्पभाहि ।
धातुं तिलोकतिलकस्स पतिट्ठपेत्वा,
एतं अवोच वचनं पणिपातपुब्बं ॥

३९३.सम्बोधिया इव मुनिस्सर बोधिमण्डं,
गण्डम्बरुक्खमिव तित्थियमदनाय ।
धम्मज्ज संविभजितुं मिगदायमज्ज,
पूजानुरूपमुपगच्छ सयं पदेसं ॥

३९४.राजा ततो समुचिताचरणेसु दक्खो,
विस्सज्जि फुस्सरथमट्ठितसारथिं तं ।
पच्छा सयं महतिया परिसाय सद्धिं,
पूजाविसेसमसमं अगमा करोन्तो ॥

३९५.उक्कुट्टिनादविसरेन महाजनस्स,
हेसारवेन विसटेन तुरङ्गमानं ।
भेरीरवेन महता करि गज्जितेन,
उदामसागर समं नगरं अहोसि ॥

३९६.आमोदिता उभयवीथिगता कुलित्थि,
वातायनेहि कनकाभरणे खिपिंसु ।
सब्बत्थकं कुसुमवस्समवस्सयिंसु,
चेलानिचेव भमयिंसुनिजुत्तमङ्गे ॥

३९७.प्राचीनगोपुरसमीपमुपागतम्हि,
तस्मिं रथे जलधिपिड्ढिगते'व पोते ।

तुष्टा तर्हिं यतिगणा मनुजा च सब्बे,
सम्पुजयिंसु विविधेहि उपायनेहि ॥

३९८. कत्वा पदक्खिणमथो पुरमुत्तरेन,
द्वारेन सो रथवरो बहि निक्खमित्वा ।
ठाने महिन्दमिनुधम्मकथापवित्ते,
अट्ठासि तित्थगमिता इव भण्डनावा ॥

३९९. ठाने तर्हिं दसनधातुवरं जिनस्स,
लङ्किस्सरो रतनवित्तकरण्डगब्भा ।
सञ्झाघना इव विधुं बहिनीहरित्वा,
दस्सेसि जानपद नेगम नागरानं ॥

४००. तस्मिं जने सपदि आभरणादिवस्स,
मच्चन्तपीतिभरिते अभिवस्सयन्ते ।
सानन्दिवन्दिजनमङ्गलगीतकेहि,
सम्पादितेसु मुखरेसु दिसामुखेसु ॥

४०१. हत्थारविन्दनिवहेसु महाजनस्स,
चन्दोदये'च मुकुलत्तनमागतेसु ।
ब्रह्मामरादिजनितामित साधुवादे,
तारापथम्हि भुवनोदर मोत्थरन्ते ॥

४०२. सादन्तधातु ससिखण्ड समानवण्णा,
रंसीहि कुन्द नवचन्दन पण्डरेहि ।
पासाद गोपुर सिलुच्चय पादपादिं,
निद्धोत रूपियमयं'व अका खणेन ॥

४०३. तं पाटिहारिय मचिन्तिय मच्चुळारं,
दिस्वान के तहीमहेसु महट्टलोमा ।
केवा'नयुं सकसकाभरणानि गेहं,
केवा न अत्तपटिलाभमवण्णयिंसु ॥

४०४. के नोजहिंसु सकदिट्ठिमलानुबद्धं,
के वा न बुद्धमहिमं अभिपत्थयिंसु ।
के नाम मच्छरियपासवसा अहेसुं,
वत्थुत्तयञ्च सरणं नगमिंसु केवा ॥

४०५. लङ्किस्सरो'पि नवलक्ख परिब्बयेन,
सब्बञ्जुधातुमतुलं अभिपूजयित्वा ।
तं दन्तधातुभवनं पुन वड्ढयित्वा,
अन्तेपुरम्हि पटिवासरमच्चयित्थ ॥

४०६. धातुं विहारमहयुत्तरमेव नेत्वा,
पूजं विधातुमनुवच्छरमेवरूपं ।
राजा'थ कित्तिसिरिमेघसमव्हयो सो,
वारित्तलेख मभिलेखयि सच्चसन्धो ॥

४०७. आरित्तमेतमितरे'पि पवत्तयन्ता,
ते बुद्धदासपमुखा वसुधाधिनाथा ।
सद्दादयाधिकगुणाभरणाभिरामा,
तं सक्करिंसु बहुधा जिनदन्तधातुं ॥

४०८. सत्थारा सम्भतत्थं पुरिमतरभवे सम्पजानं पजानं,
सम्बोधिं तस्स सब्बासवविगमकरिं सदहन्तो'दहन्तो ।
सोतं तस्स'ग्गधम्मे निपुणमति सतं सङ्गमेसङ्गमेसं,
निब्बाणं सन्तमिच्छे तिभवभयपरिच्चागहेतुं गहेतुं ॥

पञ्चमो परिच्छेदो ।

४०९. यो चन्दगोमि रचितेवरसद्वसत्थे,
टीकं पसत्थमकरित्थ च पञ्चिकाय ।
बुद्धप्पभावजन निंच अका समन्त,
पासादिकाय विनयट्ठकथाय टीकं ॥

४१०. अङ्गुत्तरागमवरट्ठकथाय टीकं,
सम्मोभविब्भम विघातकरिं अकासि ।
अत्थाय संयमिगणस्स पधानिकस्स,
गन्थं अका विनयसङ्गहनामधेय्यं ॥

४११. सन्तिन्द्रियस्सपटिपत्ति परायणस्स,
सल्लेख वुत्ति निरतस्स समाहितस्स ।
अप्पिच्छतादि गुणयोग विभुसनस्स,
सम्बुद्धसासनमहोदयकारणस्स ॥

४१२.सब्बेसुआचरियतं परमं गतस्स,
 सत्थेसु सब्बसमयन्तर कोविदस्स ।
 सिस्सेनसारितनुजस्स महादिसामि ॥

४१३.सुद्धन्वयेन करुणादिगुणोदयेन,
 तक्कागमादि कुसलेन विसारदेन ।
 सब्बत्थ पत्थट सुधाकररंसिजाल,
 सङ्कासकित्तिविसरेन परिकखकेन ॥

४१४.सद्धाधनेन सखिलेन च धम्मकित्ति,
 नामेन राजगरुना चरियेन एसो ।
 सोतुप्पसादजननो जिनदन्तधातु,
 वंसो कतो निखिलदस्सिपभावदीपो ॥

४१५.धम्मो पवत्ततु चिराय मुनिस्सरस्स,
 धम्मे ठिता वसुमतीपतयो भवन्तु ।
 काले पवस्सतु घनो निखिला पजापि,
 अज्जोज्जमेत्तिपटिलाभसुखं लभन्तु ॥